Finansklagenemnda Skade

(Gebyr for uforsikret kjøretøy)

Avgjørelse FinKN-2019-808

25.10.2019

Trafikkforsikringsforeningen (Gebyr)

Gebyr for uforsikret motorvogn

Grunnlag for gebyr – varsling – avviklet selskap.

Firma S. ble ilagt et gebyr for uforsikret motorvogn for perioden 28.5.18–23.11.18. Kjøretøyet hadde vært uforsikret siden 20.5.13, og var uforsikret frem til det ble avregistrert 4.1.19. Firma S. ble oppløst og avviklet i 2013. Klagen ble fremsatt av en av de tidligere deltakerne i selskapet. Klager redegjorde for at kjøretøyet ved oppløsningen av firma S. ble ansett ikke å være salgbart og ubrukelig, og kjøretøyet ble derfor ikke solgt. Klager anførte at gebyret ikke kunne ilegges da firma S ble avviklet i 2013. Nemnda kom til at firma S. ikke kunne holdes ansvarlig for det ilagte gebyret, og pekte blant annet på at kravet var oppstått etter selskapet var slettet. Nemnda kom også til at det ikke var varslet i tråd med regelverket, og pekte på at Trafikkforsikringsforeningen må undersøke offentlige registre ved begrunnet mistanke om at de registrerte opplysningene er uriktige, for eksempel ved mottakelse av returpost.

Saksfremstilling

Saken gjelder ileggelse av gebyr for uforsikret motorvogn etter bilansvarslova § 17 a.

Trafikkforsikringsforeningen ila firma S. den 31.5.18 et gebyr for uforsikret motorvogn for kjøretøy med registreringsnummer TB(…). Gebyret ble ilagt for perioden fra og med 28.5.18 til og med 23.11.18.

Firma S. er også ilagt gebyr for samme kjøretøy for perioden 24.11.18–3.1.19. Da det er opprettet to ulike gebyrperioder vil gebyrperiodene behandles separat.

Klagen er fremsatt av (…) på vegne av firma S.

Det fremgår av TFFAuto at firma S ble eier av kjøretøyet den 18.2.10. Kjøretøyet var forsikret fra den 18.2.10 og frem til den 20.5.13. Etter den 20.5.13 var kjøretøyet uforsikret frem til det ble avregistrert den 4.1.19.

Klager har redegjort for at firma S. ble oppløst og avviklet i 2013. Kjøretøyet ble da ansett som ikke salgbart og ubrukelig, og kjøretøyet ble følgelig ikke solgt.

Klager opplyste først at han ikke var kjent med hvor kjøretøyet nå befant seg, men klager har i ettertid lokalisert kjøretøyet. Klager har skrevet at kjøretøyet er forsvarlig frasatt utenfor gate, veg eller annet sted.

Trafikkforsikringsforeningen har fremlagt kopi av fakturaer sendt til firma S. Fakturaene var adressert firma S sin adresse. Alle fakturaene kom i returpost. Trafikkforsikringsforeningen har også fremlagt kopi av krav sendt fra inkassoselskap. Inkassoselskapet rettet kravene mot de tidligere deltakerne i selskapet.

Klager har anført at gebyret ikke kan ilegges da firma S. ble avviklet i 2013. Klager har videre anført at kjøretøyet er forsvarlig frasatt slik at det ikke kan utgjøre noen skade, samt at kjøretøyet er i dårlig stand. Klager har også anført at gebyret må ettergis grunnet de store økonomiske konsekvensene betaling av gebyret vil medføre for hans økonomi.

Trafikkforsikringsforeningen har anført at firma S. sto oppført som eier av kjøretøyet i den aktuelle perioden, og at gebyret derfor må betales. Forsikringsplikten opphørte ikke selv om kjøretøyet ikke var i bruk, eller at klager ikke var kjent med hvor kjøretøyet befant seg.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Det første spørsmålet som saken reiser, er om det firmaet som er adressat for gebyrene, kan holdes ansvarlig.

Etter at én av de tidligere, ansvarlige deltakerne i firmaet protesterte mot gebyrene uttalte Trafikkforsikringsforeningen i klageoversendelsen 15.1.19 at det ikke var grunnlag for å endre ileggelsen av gebyr. Det fremgår av redegjørelsen at klageren hadde opplyst at firmaet var nedlagt i 2013.

Opplysninger som er innhentet av sekretariatet, viser at Trafikkforsikringsforeningen på dette tidspunkt hadde fått samtlige krav om gebyr knyttet til dette kjøretøyet, 13 i alt, i retur fra postverket.

I gebyrforskriften § 4 fjerde ledd blant annet følgende:

> Trafikkforsikringsforeningen sender kravet til den som er registrert som eier av uforsikret motorvogn…

Gebyrforskriften § 6 inneholder regler for hvem som skal varsles og hvorledes varsling skal skje:

> Trafikkforsikringsforeningen skal varsle siste forsikringstaker av uforsikret motorvogn elektronisk (sms eller e-post) så snart det fremgår av TFFAuto at den er uforsikret, såfremt informasjon om mobiltelefonnummer eller e-postadresse er tilgjengelig for Trafikkforsikringsforeningen. I andre tilfeller skal varselet skje samtidig med utskriving av gebyr.

Finansdepartementet var imidlertid på forhånd klar over at registrene inneholdt feil og var mangelfulle. I sitt høringsnotat 30.11.16 skrev departementet følgende:

> Departementet antar at det gjennom varslingsrutinen vil bli avdekket eventuelle feil ved eierforholdet og forsikringsplikten på et så tidlig tidspunkt som mulig. Det er videre grunn til å anta at de nye rutinene for varsel og ileggelse av tvangsmulkt generelt vil bidra til å forbedre registerkvaliteten både i TFFAuto og Autosys.

Verken bilansvarslova eller gebyrforskriften inneholder regler for hva Trafikkforsikringsforeningen skal gjøre dersom den som er registrert som eier av et kjøretøy er død eller, om det er et selskap, er avviklet og slettet fra for eksempel Foretaksregisteret.

Etter nemndas syn plikter Trafikkforsikringsforeningen i slike tilfeller, eller for øvrig i alle tilfeller der foreningen har begrunnet mistanke om at de registrerte opplysningene er uriktige, å foreta undersøkelser i offentlig tilgjengelige registre som Folkeregisteret eller Brønnøysundregistrene for å bringe på det rene hva som har skjedd. Plikten inntrer etter nemndas syn når brev kommer i retur eller man av andre grunner får berettiget mistanke om at noe er feil.

I dette tilfellet er første krav om gebyr fremsatt i brev 31.5.18. Brevet kom ifølge Trafikkforsikringsforeningen i retur i likhet med de tolv etterfølgende brevene med krav om løpende gebyr, uten at det ble foretatt undersøkelser. Et enkelt søk i Brønnøysundregistrene ville brakt på det rene at klager ble meldt til oppløsning 14.5.13 og slettet i registeret 26.3.15.

Etter at første brev om gebyr kom i retur burde Trafikkforsikringsforeningen ha innhentet disse opplysningene og da foretatt en ny vurdering av om klager kunne holdes ansvarlig. En slik vurdering ville, etter nemndas syn, med overveiende grad av sannsynlighet har ført til den konklusjon at klager ikke kunne holdes ansvarlig. Ordningen med gebyr ble innført med virkning fra 1.3.18, nesten fem år etter at selskapet ble kunngjort oppløst og om lag tre år etter at slettingen ble foretatt. Skal et selskap holdes ansvarlig, må forpliktelsen ha oppstått før det ble avviklet. Selskapsloven § 2-42 andre ledd inneholder en bestemmelse om at alle krav mot selskapet foreldes senest tre år regnet fra det tidspunkt da selskapets avvikling ble registrert i Foretaksregisteret. Bestemmelsen må forstås slik at den gjelder forpliktelser som er oppstått før avviklingen ble kunngjort, men uansett er det her gått mer enn fem år fra kunngjøringen til første gebyr ble ilagt.

Det neste spørsmål som ville reist seg, var om de ansvarlige deltakerne kunne holdes ansvarlig. Slik saken ligger an, er det ikke nødvendig for nemnda å ta stilling til dette spørsmålet. Da den av de ansvarlige deltakerne som har fremsatt klagen, også har betalt noe av det gebyret som klager er ilagt, finner nemnda det hensiktsmessig å uttale noe om dette.

Uten å ta endelig stilling til ansvarsspørsmålet ser nemnda det slik at deltakerne, som var ansvarlige for avviklingen, som utgangspunkt pliktet å gjøre selskapets midler om i penger, jf. selskapsloven § 2-41. Nemnda har forstått det slik at dette ble forsøkt, men ikke lot seg gjøre. Alternativet var da naturaldeling; ett kjøretøy til hver med derav følgende personlig ansvar for å holde det forsikret så lenge det var registrert.

I dette tilfellet er det inkassator som, under den utenrettslige inndrivingen av gebyrkravene, har fremmet krav direkte overfor de to deltakerne. Bilansvarslova § 17 a fjerde ledd slår imidlertid fast at det er Trafikkforsikringsforeningen alene som har kompetanse til å ilegge gebyr. Trafikkforsikringsforeningen har imidlertid i saken kun vurdert forholdet til klager og har ikke dokumentert at den har sendt krav om gebyr til de ansvarlige deltakerne med adresser der det var god grunn til å tro at de ville kunne nås.

Klager, det ansvarlige selskapet, kan etter dette ikke holdes ansvarlig for de ilagte gebyrene.

Nemnda vil samtidig henstille til Trafikkforsikringsforeningen om å tilbakebetale de gebyrene som er innbetalt av den eller de som uten grunn har betalt selskapets ilagte gebyrer.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Klager gis medhold.

Ved behandlingen deltok Rune Jensen (leder), Hanne Sofie Nøklegaard (selskapsrepresentant) og Thor Chr. Hansteen (næringsrepresentant).